

Asia: VN/23943/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi jätelain muuttamisesta

Lausunto

5 c § Toisessa ETA-maassa tehdyn päätöksen ja lainsäädännön tunnustaminen

-

32 § Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

-

35 § Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen järjestäminen

-

48 § Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Ehdotuksen mukaan paperin tuottajavastuujärjestelmä laajennetaan kattamaan kirjat ja niiden jätehuolto ehdotetaan siirrettävän kunnilta ja jätteen haltijoilta paperituotteen tuottajille. Muutosta ovat ehdottaneet alan toimijat eli Graafinen Teollisuus, Kirjakauppaliitto ja Suomen Kustannusyhdistys.

Kirjojen tuottajavastuutoiveen taustalla ovat kirjojen hävittämisen kirjava ohjeistus eri puolella Suomea sekä toimialan kunnianhimoiset yritysvastuutavoitteet. Pääosassa Suomen kuntia ohjeistetaan lajittelemaan kirjat ilman kansia paperinkerätykseen, mutta osassa kuntia on ohjeistettu hävittämään kirjat sekajätteen joukossa.

Kirjojen ei tulisi elinkaarensa missään vaiheessaan joutua hyödynnettäväksi energiana, vaan Euroopan unionin jätehierarchy mukaisesti uudelleenkäytettäväksi eli luettavaksi niin pitkään kuin on mahdollista, ja vasta elinkaarensa lopussa hyödynnettäväksi materiaalina, niin tehokkaasti kuin se teknologisesti ja taloudellisesti on mahdollista. Isot kirjaerät tullaan poistamaan käytöstä kuten tähänkin saakka ja kirja on tyypillisesti kiertänyt jo monissa käsissä ennen kuin se päättyy materiaalikierrätykseen (olemassa olevat liiketoimintamallit, antikvariaatit, kirjakauppojen uudet liiketoimintamallit, mittava vertaiskauppa). Kirjan elinkaari on siis varsin pitkä ennen kuin se päättyy

jätepaperiin. Kirjojen osuus kaikesta paperista on varsin pieni eikä ole syytä olettaa, että kuluttajan käytös muuttuisi lakimuutoksen jälkeen olennaisesti.

Yleinen kustannustason nousu on kurittanut viime vuosina ankarasti niin yrityksiä kuin kansalaisia, minkä takia tulee edistää kaikin mahdollisin keinoin niin kustannus- kuin ympäristötehokasta tuottajavastuun toteutumista. Kirjojen kerääminen jo olemassa olevan paperinkeräyksen mukana on tehokas ja toimiva sekä kuluttajalle helppo tapa toimia. Kaupan liitto kannattaa vahvasti, että kirjojen keräys järjestetään paperinkeräyksen yhteydessä ja ettei kirjojen tuottajia velvoiteta perustamaan omaa tuottajayhteisöä.

Siirtymäsäännös

-

Muuta huomioitavaa

-

Hiilamo Simo
Kaupan liitto ry